

Psychopatologie přednáška – 1. velice stručná obecná psychopatologie, 2. behaviorální syndromy

Materiál není určen k další distribuci
ani k citování, neobsahuje korektní
citace z literatury!

Poruchy vědomí

Vědomí-bdělý stav, kdy si uvědomujeme sami sebe , své okolí a své psychické pochody.

Kvantitativní poruchy vědomí (zastřené vědomí)

- Somnolence
- Sopor
- Kóma
- Mdloba

Poruchy vědomí

Kvalitativní

- Delirium-vzniká náhle (nejčastěji v noci), probíhá bouřlivě, trvá hodiny až týdny. Důležitý je zmatený obsah duševní činnosti (dříve se používal termín zmatenost-amence). Vzniká nejčastěji v důsledku organické příčiny či po odnětí alkoholu a drog jako součást abstinenčního syndromu

Poruchy vnímání

Vnímání-odraz reality zprostředkovaný
smyslovými orgány

Nepatické poruchy vnímání (jsou normální):

- Smyslové klamy
- Eidetismus (zejména u dětí)
- Pareidolie (dotváření obrázků)
- Synestezie (barevné slyšení)

Poruchy vnímání

Patické (chorobné) poruchy vnímání

- **Iluze**-deformované vjemy způsobené reálným podnětem. Nemocný je přesvědčen o jejich reálnosti, nemá náhled. Mohou se vyskytnout i při únavě.

Sluchové, iluze řeči (šum listí je rozhovor), zrakové iluze....

Halucinace-chorobné vjemy bez jakéhokoliv reálného podkladu. Jsou nevývratné. Vždy svědčí o poruše duševního zdraví! Pravé x nepravé (pseudohalucinace).

Sluchové halucinace-hlasy

Zrakové-postavy, zvířata

flashbacky-

Chuťové, pachové

Intrapsychické –odnímání myšlenek

Poruchy pozornosti

Pozornost-aktivní zaměření našeho vědomí.

Předpokladem je bdělost a jasnost vědomí.

Vlastnosti pozornosti (vybrané):

Vytrvalost-schopnost udržet pozornost delší dobu

Koncentrace)schopnost soustředit se na určitý objekt

Přepojování-pohotovému přemístování pozornosti žádoucími směry

Poruchy pozornosti

Poruchy pozornosti:

Hypoprosexie - snížení buď všech složek pozornosti, nebo jen některých.

Roztržitost

Rozptýlenost

Aprosexie – úplná neschopnost se soustředit (např. těžké psychózy)

Hyperprosexie

Poruchy paměti

- Paměť-schopnost přijímat, podržet a oživit minulé vjemy. Moderní přístup k paměti – schopnost organismu uchovat strukturované informace v čase.
- Paměť-ultrakrátká (1 sekunda), krátkodobá (desítky sekund), střednědobá, dlouhodobá (léta).
- Jiné členění- pracovní –zásobní (dlouhodobá)
- Paměť vizuální, auditivní, motorická, paměť pro chutě a vůně.

Poruchy paměti

- Kvantitativní (tj. porucha v množství)
- **Detoriace paměti** - oslabení paměti, nejčastěji organická příčina. Jedná se o postupný, nevratný proces. Nejvíce bývají zachovány starší vzpomínky, nejoslabenější jsou nové události.
- **Amnézie** – tzv. mezera ve vzpomínkách.
- **Retrográdní amnézie** - chybí vzpomínky na dobu před traumatem, anterográdní amnézie – chybí vzpomínky na časový úsek po nabití vědomí.

Poruchy paměti

Kvalitativní poruchy paměti (v kvalitě obsahu) –

- Konfabulace- jedinec doplňuje vzpomínky vymyšlenými údaji. Nejedná se o vědomé lži, ale o doplňování mezer v paměti. Časté u Alzheimerovy choroby, Korsakovovy psychózy.
- Vzpomínkový klam-neskutečná událost se jeví být ve vzpomínce skutečnou (např. událost z filmu, literatury...)

Poruchy myšlení

- Myšlení je poznávací proces probíhající mezi člověkem a okolím, proces analýzy a syntézy a odvozených myšlenkových operací, který je sociálně podmíněn a nerozlučně svázán s řečí!

Poruchy myšlení

Kvantitativní (v množství)

- **Bradypsychismus** – pomalé tempo myšlení, útlum myšlení (deprese, mentální retardace, vyčerpání).
- **Tachypsychismus** – myšlenkový trysk. Vysoké tempo řeči, doprovod manických stavů, opilosti, zážitku velkého štěstí.
- **Záraz v myšlení** - porušení plynulosti myšlenkových procesů.

Poruchy myšlení

- **Ulpívavé myšlení (perseverace)** – člověk ulpívá na jediné myšlence či slově (organická poškození mozku, počínající demence, únava...).

Kvalitativní poruchy myšlení

- **Bludy**

Blud je vždy příznakem vážné psychické poruchy!!!!!!

Poruchy myšlení

- **Blud je nevývratné a mylné přesvědčení vycházející z nesprávné premisy. Blud výrazně ovlivňuje myšlení a často i chování pacienta.**
- Typy bludů – bludů je celá řada, odrážejí vnější skutečnost. Nejčastěji se dělí podle obsahu (tj. o čem jsou):

Poruchy myšlení

- a/bludy makromanické (tj. přeceňující, spojené s vyjímečnými vlastnostmi či charakteristikami osobnosti)
- příklady:
- Blud inventorní-veliký vynálezce, autor objevu
- Blud originární-má vznešený původ

Poruchy myšlení

- b/ bludy mikromanické (přesvědčení o vlastní nevýznamnosti, chorobě, vině, spojeno s depresí, nízkou sebeúctou..).
Příklady:
 - Blud autoakuzační-sebeobviňování, může za válku, dopravní nehodu, ktero unazaviňil atd.
 - Blud negační-negace vlastní existence

Poruchy myšlení

- Další bludy příklady-
- Blud indukovaný
- Blud izolovaný

Poruchy pudů a instinktů

- Pudy a instinkty jsou staré, ve fylogenezi zakódované biologické mechanismy. Jsou vrozené, převážně stereotypní a druhově stálé.
- Jednotlivé skupiny pudů lze vymezit:
 1. Pudy k zachování rodu
- Sexuální

Poruchy pudů a instinktů

2. Pudy zachování jedince

- Obživný
- Sebezáchovy
- Orientační
- Zvídavosti, zvědavosti

Poruchy pudů a instinktů

Ad 1sexuální pud a pud rozmnožovací

- Pohlavní identita
- Sexuální raktivita
- Pud rodičovský

Poruchy pudů a instinktů

Ad 2 pudy k zachování jedince

- Pud obživný-bulimie, anorexie, pica (požívání nejedlých předmětů), sitofobie-odmítání jídla
- Pud sebezáchovy-automutilace (sebemrzačení), pokus o sebevraždu či sebevražda (bilanční sebevražda)

Poruchy emocí

Třídění podle polarity:

- Libé (+) x nelibé (-)

Podle intenzity

- 1. emoční zabarvení vjemů a počitků
- 2. afekty
- 2. nálady
- 4. city a trvalé citové vztahy

Temperament je základní emoční dispozice!!!!

Poruchy emocí

Afekt-rychlá reakce (hněv, děs, úžas, nadšení).

Hypersenzitiva-přecitlivělost, dojmavost

- Patický afekt-intenzivní vztek, doprovázený mráкотným stavem
- Emoční labilita-měnlivé emoce
- Patická afektivní dráždivost-sklon k intenzivním, zejména zlostným afektům (intoxikace, organické poruchy, alkoholismus, epilepsie)

Poruchy emocí

- **Nálada**-déletrvající nastavení emočního systému. Ovlivňuje ostatní funkce jako pozornost, paměť, myšlení, chování.....
- Patické (chorobné) nálady-jsou velmi intenzivní, nezávisí kvalitou na psychogenních faktorech, mají obrovský vliv na osobnost.

Poruchy emocí

- Příklady patických nálad:
- Euforická-blažená, spokojená
- Apatická-lhostejnost, slabá vůle, ztráta iniciativy.
U deprese, demence, pokročilé toxikomanie.
- Úzkostná-napětí, neklid, očekávání špatného.
Deprese, schizofrenie, epilepsie.
- Depresivní-smutek, bezútěšnost, strach,
zpomalení psychomotoriky. Deprese, demence,
schizofrenie, epilepsie.

Poruchy vůle

Vůle je uvědomění si a zaměření jednání k cíli. *Pojem označuje chtění, rozhodování, úsilí a jednání.*

- **Abulie**-úplná neschopnost zahájit určitou činnost
- **Hypobulie**-nerozhodnost k zaájení činnosti
- **Hyperbulie**-nadměrná rozhodnost (u manií, u paranoidní poruchy osobnosti).

Behaviorální syndromy spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktory F 50-59

- Poruchy příjmu potravy
- Neorganické poruchy spánku
- Sexuální dysfunkce

PPP

- Anorexie 1%
- Bulimie 1-3%

Neorganické poruchy spánku

Dyssomnie

- Insomnie
- Hypersomnie
- Neorganická porucha schématu spánek-bdění

Parasomnie

- Somnambulismus
- Spánkové noční děsy
- Noční můry

Sexuální dysfunkce

- Nedostatek nebo ztráta touhy
- Odpor k sexualitě
- Předčasná ejakulace
- Hypersexualita